

Høring

Oslo, 20.11.2020

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/15049

Saksbehandler:
Thorbjørn Kringlebotn
Borlaug

Høring av forslag om forskrift om midlertidig unntak fra produktforskriften § 6a-3a

Forslaget gjelder forskrift om midlertidig unntak fra produktforskriften § 6a-3a.

Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 6a-3a gjelder sertifisering av personell og bedrifter som håndterer f-gasser. Bestemmelsen skulle opprinnelig tre i kraft 1. juni 2020. På grunn av situasjonen med koronaviruset, utsatte Miljødirektoratet ikrafttredelsen til 1. desember 2020.

Smittesituasjonen i Norge i dag vanskeliggjør imidlertid kurs og eksamener for sertifisering, og tall fra sertifiseringsorganet viser at mange har til gode å ta eksamen. En del eksamenssentre ser seg nødt til å holde stengt, og mange bedrifter ønsker ikke å sende ansatte på kurs/eksamen. Miljødirektoratet finner derfor grunn til å gjøre unntak for produktforskriften § 6a-3a.

Forskriften som gjør unntak vil tre i kraft 1. desember 2020 og gjelde til 1. juni 2021. Forskriften fastsettes med hjemmel i produktforskriften § 7-1.

Vedlagt er forslag til forskriften. Vi ber om kommentarer til forslaget innen 27. november 2020.

Bakgrunn

Produktforskriften kapittel 6a gjelder reguleringen av fluorholdige klimagasser (f-gasser). Gjennom produktforskriften § 6a-1 gjelder forordning (EU) nr. 517/2014 som forskrift. I forordningen stilles det blant annet krav til sertifikat for personell som håndterer f-gasser. Da forordning (EU) nr. 517/2014 ble gjort til norsk rett i 2018, innførte man i tillegg et krav om at bedrifts- og personlige sertifikat skal være gyldige i 5 år. Etter det må sertifikatet fornyes. Dette fremgår av produktforskriften § 6a-3a. Produktforskriften § 6a-3a trådte ifølge fastsettelsesforskriften¹ i kraft 1. juni 2020.

Som følge av situasjonen med koronaviruset ble kurs og eksamener knyttet til sertifisering avlyst eller utsatt på ubestemt tid våren 2020. Mange var meldt opp til kurs og eksamen for å være ferdig

¹ FOR-2018-12-14-2032

sertifiserte før § 6a-3a skulle tre i kraft. Miljødirektoratet foreslo derfor i mai at § 6a-3a først skulle tre i kraft 1. desember 2020. Etter høring fastsatte Miljødirektoratet den 2. juni 2020 en midlertidig forskrift² som gjør unntak fra § 6a-3a til 1. desember 2020. Produktforskriften § 6a-3a har med andre ord formelt trådt i kraft, men det er altså unntak fra forskriften frem til 1. desember 2020.

Forslaget

Som følge av økt smitte i landet, er det i skrivende stund innført en rekke tiltak både på nasjonalt og kommunalt nivå. I flere store kommuner er arrangementer innendørs, som kurs, forbudt, herunder i Oslo³. Regjeringen har videre gått ut og anbefalt befolkningen om å holde seg mest mulig hjemme.⁴ En rekke bedrifter ønsker derfor ikke å sende sine ansatte på kurs/eksamen.

Den 1. desember 2020 er ikke lenger forskriften som gjør unntak, gyldig. Isovalor, som er sertifiseringsorganet for sertifikat innen kuldebransjen, opplyser at omtrent 1600 personer mangler resertifisering. Dette utgjør en stor andel av de som i dag har f-gass-sertifikat. I praksis betyr dette at fra 1. desember 2020 vil ikke disse kunne jobbe med f-gass lovlig, fordi sertifikatet deres er for gammelt. Dette vil fremstå urimelig når smitteverntiltakene vanskeliggjør en resertifisering. Dessuten vil det fremstå som vilkårlig at hvor i landet man befinner seg, og hvilke tiltak som gjelder, skal påvirke om man kan dra på kurs/eksamen eller ikke. Dette vil i ytterste konsekvens være konkurransevridende, ved at sertifikatholdere i enkelte områder kan resertifiseres og fortsette å jobbe lovlig, mens andre ikke kan det fordi de ikke får tatt kurs/eksamen.

Når det gjelder resertifisering foregår dette som en teoretisk eksamen uten hjelpemidler. Denne kan i prinsippet tenkes gjennomført digitalt. Dersom den gjøres digitalt kan imidlertid ikke eksamenssentrene vite sikkert om kandidatene bruker hjelpemidler eller ikke. Det vil oppleves som en forskjellsbehandling for de som tok eksamen fysisk før smitten økte. Det kan være tilfældigheter som gjorde at man fikk plass på kurs/eksamen før smitten økte og tiltakene ble strammet inn. I tillegg kommer risikomomentene ved å gjennomføre prøver digitalt, for eksempel at man må ha stabilt internett til enhver tid. Etter Miljødirektoratets vurdering er derfor resertifisering uegnet å gjennomføre digitalt.

Konsekvensene av at det gjøres unntak fra § 6a-3a medfører kun at de som allerede er sertifiserte, kan fortsette å arbeide, uten å ta resertifisering. Dette er ikke inngripende overfor noen, tvert imot. Miljødirektoratet har videre tillit til at de som alt har sertifikat til å jobbe med f-gass, gjør dette aktsomt og i tråd med kravene i EU forordning nr. 517/2014.

Videre peker vi på at regelen i produktforskriften § 6a-3a er særnorsk, slik at et unntak fra denne ikke vil innebære et folkerettsbrudd med tanke på EØS.

På bakgrunn av dette foreslår Miljødirektoratet å gjøre unntak fra § 6a-3a på ny.

² FOR-2020-06-02-1116

³ Forskrift om forebygging av koronasmitte, Oslo kommune, Oslo (FOR-2020-08-13-1632) § 7 jf. Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) (FOR-2020-03-27-470) § 13.

⁴ <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/avstand-karantene-og-isolering/>

Unntaket gjøres i forskrifts form fordi kravet i bestemmelsen retter seg mot en ubestemt krets. Forskrift om midlertidig unntak fra produktforskriften § 6a-3a treffes med hjemmel i produktforskriften § 7-1. Forskriften om unntak trer i kraft 1. desember 2020 og gjelder frem til 1. juni 2021.

Alle som har sertifikat eldre enn 5 år, oppfordres til å melde seg opp til eksamen så snart det er mulig med tanke på tiltakene og smittesituasjonen.

Høringsfrist

Kommentarer til forslaget sendes Miljødirektoratet innen **27. november 2020**. Høringsfristen er kortere enn vanlig fordi det haster å få på plass en forskrift.

Høringsdokumenter er tilgjengelige på nettsidene til Miljødirektoratet under "Høringer".

Eventuelle spørsmål til høringen kan rettes til:

Alice Gaustad, alice.gaustad@miljodir.no

Thorbjørn Kringlebotn Borlaug, thorbjorn.kringlebotn.borlaug@miljodir.no

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Camilla Schreiner
seksjonsleder

Siri Sorteberg
avdelingsdirektør

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Vedlegg:

- Forslag til forskrift